

Predikan i Kindaholms församling 2015 av Tobias Bäckström

Septuagesima

”Nåd och tjänst”

Jer 9:23-24

1 Kor 1:1-3

Matt 20:1-16

Ps:

Nåd innebär att man får något som man inte har rätt till. Det där extra som kommer helt oväntat utan att vi egentligen förväntade det. Det kommer som en glad överraskning. Man får något som man inte förtjänat. Och just det där kan ju bli lite problematiskt för andra.

Om till exempel en fånge som får sin fängelsestid kortad så sker detta av nåd, vi säger att han blir benådad. Han hade förtjänat ett längre straff men slipper detta. Andra fångar blir kanske då avundsjuka på denne och tycker att det är orättvist.

Vi människor har lätt för att bevaka våra rättigheter och intressen. Och tyvärr finns den en risk att vi även bevakar att andra inte får *mer* än de har rätt till. Skulle någon få något extra blir det snabbt ett prejudikat och så måste alla få detsamma. I ett sådant samhälle så passar liksom nåden inte riktigt in.

Nu tror jag inte detta bara gäller vår tid eller vårt samhälle. Jag tror att det är ganska allmänmänskligt. Det visar ju den liknelse som Jesus berättade, om vingårdsarbetarnas lön. För visst förstår vi deras reaktion, de där som hade arbetat hela dagen i solgasset. Visserligen hade de fått precis det som de hade kommit överens om: en denar. Men de som bara hade varit där en timme fick ju lika mycket vilket upprörde dem.

Men vad var egentligen problemet för de som arbetat hela dagen? Var det verkligen att de tyckte att de fått för lite? Egentligen inte för hade bara de sista fått vad som motsvarade en timmes arbete så hade de ju varit nöjda med sin denar.

Det som fick dem att klaga var alltså inte att *de själva* fick för lite utan att *de andra* fick för mycket! Det är precis som att den egna lönen minskade i värde för att andra fick lika mycket.

”Ser du med onda ögon på att jag är god”. Ja, människans synd grumlar blicken. När vi ser godhet, nåd och generositet så tycker vi istället oss se orättvisa och missförhållanden.

I Guds rike gäller inte lön efter prestation här är lönen en nåd. Den denar som jordägaren delar ut är det eviga livet, frälsningen, och den är lika för alla oavsett hur tidigt eller sent i livet vi kom till tro eller hur mycket vi åstadkommit för Guds rike i världen. Anledningen till detta är att Gud ger oss maximalt: det eviga livet. Större gåva kan man inte få! Därför blir det orimligt om vissa förväntar sig att få mer, man kan ju inte få mer än 100 %!

För kyrkofäderna är de olika tidpunkterna i liknelsen tecken på att människor nås av kallelsen vid olika skeden i livet. Några är kallade redan från födseln, man är då född och uppvuxen i en kristen familj. Andra kallas vid ”tredje timmen”, det vill säga tidigt på förmiddagen. Det kan vara vid sin konfirmation som man då känner sig kallad. Och för andra kan kallelsen komma vid sjätte och nionde timmen under sitt levnadslopp. Ja, de finns de som kallas vid elfte timmen, när de börjar närma sig slutet av sitt liv. Men det spelar egentligen ingen roll när vi blir kallade, huvudsaken är att vi svarar ja, när kallelsen kommer.

En viktig poäng med liknelsen är att det inte är *vi* som söker tjänst hos Jesus, det är *han* som söker oss. Vi står sysslolösa på livets torg tills han kallar oss.

Vi kanske tycker att det är vi som söker Gud genom bön, gudtjänst och andliga övningar. Men inget av detta hade vi fått för oss att göra om inte Gud hade dragit oss. Vi kan inte börja följa Jesus om han inte först kallar oss!

Det finns en poäng att det är Jesus som tar initiativet och kallar oss. Det är inte särskilt roligt att komma oinbjuden, det är roligare att först få ett inbjudningskort. Det ligger en stor glädje i att bli kallad, då slipper man tränga sig på. Gud säger just till dig: jag behöver dig i min tjänst.

Men en annan poäng är att en kallelse inte är något vi förtjänat. Kallelsen är ingen rättighet. På samma sätt som man inte kan kräva av en arbetsgivare att anställa en, kan jag inte heller kräva av Jesus att han ska uppta mig i sin tjänst. De som hade turen att bli kallade först har ju bara fått vara med längre och uppleva mer av livet med Gud. Vi får ingen extra utmärkelse för lång och trogen tjänst, själva tjänsten är nämligen en nåd, en förmån, ett privilegium. Så fort man kräver lön och tacksamhet så går lönen ur händerna.

Det är slående att se hur rastlös jordägaren är, han blir aldrig nöjd, det är aldrig tillräckligt med arbetare i vingården. Gång på gång går han ut och söker efter fler arbetare. Till och med i elfte timmen, när det bara återstår en timme av arbetsdagen går han ut. Han tänker inte; de sista hinner inte göra till eller från på vinskörden, det är ingen idé att kalla fler. Nej, in i det sista söker han nya människor.

Nu söker han dig. Han kallar dig precis där du befinner dig på livets torg, antingen du är sysslös eller upptagen med annat. Han kallar dig i sin nåd, i sin godhet, men han kallar dig också *till* sin godhet. Den lön som väntar dig är en gudomlig sådan, och som visar sig vara en oförtjänst gåva av nåd.